

VERZEKERD OP WEG

Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen voortvloeiend uit de Wet
aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, 1964 - 2000

Samenstelling: drs. B.J. Abels, drs. G. Beks, drs. N. van Heezik
Rijksarchiefdienst/PIVOT

Inhoudsopgave

1. Verantwoording	3
Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn	3
2. Over dit rapport	6
3. Context	9
3.1. Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM)	9
3.2. Waarborgfonds Motorverkeer	10
3.3 Betrokken Ministers	12
3.3. Actorenoverzicht	13
4. Handelingenoverzicht	15
4.1. Algemeen	15
4.2. Aansprakelijkheidsverzekeringen motorrijtuigen	18
4.3. Waarborgfonds Motorverkeer	18
4.3.1. Regels	18
4.3.2. Organisatie	20
4.3.3. Benoemingen	21
4.3.4. Financiering en afwikkeling claims	23
4.3.5. Controle	25
4.4. Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars	27
4.5. Schadeafwikkeling motorrijtuigen Staat	27
4.6. Kentekens	28
4.7. Rijksdienst voor het Wegverkeer	29
4.8. Vrijstellingen verzekeringsplicht	29
5. Bronnen	33
5.1. Relevante Wet en regelgeving	33
5.1.1. Verdragen, Richtlijnen en Wetten	33
5.1.2. Uitvoeringsbesluiten WAM	33
5.2. Gebruikte literatuur	35

1. Verantwoording

Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn

Voor u ligt het rapport waarin de uitkomsten van een onderzoek, gehouden in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT), zijn weergegeven. PIVOT is een projectorganisatie die in mei 1991 door de Algemene Rijksarchivaris in het leven is geroepen. De aanleiding daarvoor vormde de (voorgenomen) verkorting van de overbrengingstermijn conform de nieuwe Archiefwet van vijftig naar twintig jaar. Vanuit het oogpunt van democratisering van het openbaar bestuur moet deze termijnverkorting positief worden beoordeeld. Immers, eerder overgedragen archieven worden ook eerder volledig toegankelijk voor het publiek. Voor de Rijksarchiefdienst betekent deze termijnverkorting echter dat, wanneer er geen maatregelen worden genomen, zij overstroomd wordt met archiefmateriaal. De neerslag van dertig jaar overheids-handelen zou bij de invoering van de nieuwe wet in een korte periode moeten worden overgebracht naar de depots van de archiefdiensten. Voor de centrale rijksorganen wordt de omvang van deze stroom van gegevensbestanden geschat op ongeveer 600 strekkende kilometer over de periode 1943-1973 en over de periode 1973-1990 op nog eens eenzelfde hoeveelheid. Omdat een dergelijke hoeveelheid archiefmateriaal niet beheersbaar, noch hanteerbaar is en de opslag ervan te kostbaar, heeft de Rijksarchiefdienst in het kader van PIVOT tezamen met de verschillende Hoge Colleges van Staat en de ministeries maatregelen getroffen om deze vloed te kanaliseren.

Bij het uitvoeren van deze inhaaloperatie moesten reeds bestaande problemen bij de archiefzorg van de rijksoverheid in versneld tempo worden opgelost. Onder de Archiefwet 1962 zijn grote achterstanden ontstaan in het selecteren van naoorlogs archiefmateriaal en in het overbrengen van archief van vóór 1940 naar de Rijksarchiefdienst. In inspectierapporten van de Rijksarchiefdienst werd daar al op gewezen, maar door het rapport 'Archiefbeheer en -behoud bij het Rijk' dat de Algemene Rekenkamer in 1988 uitbracht, is dit probleem pas in zijn volle omvang tot politiek Den Haag doorgedrongen.

PIVOT is mogelijk geworden door de inzet van extra financiële middelen die de minister van WVC in 1991 heeft toegezegd: fl. 17 miljoen over een periode van tien jaar (de looptijd van het project). Daarnaast zetten de ministeries en de Hoge Colleges van Staat, verantwoordelijk voor selectie en overdracht van hun archieven, elk eigen middelen in om deze operatie mogelijk te maken. Afspraken daarover zijn vastgelegd in convenanten die de verschillende secretarissen-generaal of vertegenwoordigers van de Hoge Colleges van Staat met de Algemene Rijksarchivaris hebben gesloten.

1. De uitgangspunten van PIVOT

Om de hierboven beschreven papiervloed op een verantwoorde manier te kunnen beperken heeft PIVOT een nieuw selectie-instrument ontworpen. De traditionele selectiemethoden zijn voor een operatie van deze omvang niet toereikend: zij zijn te arbeidsintensief en dus te kostbaar waarbij de basis van de gevoerde selectie niet altijd duidelijk is geformuleerd. Bij de traditionele selectie worden als criteria gebruikt: de inhoudelijke of informatieve waarde van documenten en de plaats die zij innemen in het geheel van een dossier, een archief of verzameling archieven. Aangezien men bij die manier van selecteren geen model hanteert waarmee men de context van de gegevens in kaart kan brengen, kan men aan de gegevens op zich moeilijk een waarde toekennen. De functie van de gegevens is in dat geval niet te achterhalen. Het gevolg hiervan is een subjectieve selectie omdat iedereen die selecteert een eigen interpretatie aan de gegevens geeft.

PIVOT gaat ervan uit dat de selectie moet worden uitgevoerd vanuit het gezichtspunt van het overheidsorgaan of de organen die deze documenten in het kader van hun taak en het daaruit voortvloeiende handelen hebben ontvangen of geproduceerd: niet de informatiewaarde van documenten maar de waardebepaling van handelingen van overheidsorganen staat centraal. Met de gegevensbestanden die naar de Rijksarchiefdienst worden overgebracht moet het handelen van de overheid in relatie tot haar omgeving op hoofdlijnen te reconstrueren zijn. Daarbij wil PIVOT met het resultaat van de selectie op basis van deze doelstelling bronnen voor de kennis van en het inzicht in de Nederlandse samenleving (en cultuur) veiligstellen voor blijvende bewaring.

De methode om dit te bereiken is de methode institutioneel onderzoek van PIVOT. Deze methode is in de afgelopen jaren ontwikkeld aan de hand van praktijkervaringen en nieuwe, theoretische inzichten uit binnen- en buitenland. Via wet- en regelgeving en andere bestuurlijk-organisatorische bronnen wordt nagegaan welke handelingen overheidsorganen verrichten. Op basis van de handelingen kan achterhaald worden welke neerslag er in

principe zou moeten zijn. Met andere woorden, de selectie zal niet meer plaatsvinden op basis van het archiefstuk zelf, maar op basis van de handeling. Handelingen worden gewaardeerd in het kader van de context.

Uiteindelijk zal PIVOT de overbrenging van het geselecteerde materiaal naar de depots van de Rijksarchiefdienst begeleiden. De rijksorganen zijn zelf verantwoordelijk voor de fysieke selectie en bewerking die de archieven en andere gegevensbestanden moeten ondergaan om ze geschikt te maken voor overdracht. Desgewenst zal PIVOT hen daarbij adviseren. Richtsnoer voor de bewerking na het institutioneel onderzoek en de institutionele selectie vormen de door de Permanente Commissie Documentaire Informatievoorziening (PCDIN) in september 1991 aanvaarde 'Normen voor goede en geordende staat' (zie hiervoor ook de PIVOT-brochure 'Om de kwaliteit van het behoud: normen 'goede en geordende staat' (Rijksarchiefdienst/PIVOT, 's-Gravenhage 1993).

2. Het institutioneel onderzoek

Om het voor de selectie noodzakelijke inzicht te krijgen in het handelen van de overheidsorganen is PIVOT institutionele onderzoeken gestart bij de verschillende ministeries. De onderzoekers worden door PIVOT zelf en door de verschillende ministeries ingezet. Zij nemen gezamenlijk ongeveer 130 onderzoeksgebieden of beleidsterreinen voor hun rekening. Per beleidsterrein beschrijft de onderzoeker de historische ontwikkeling van dat beleidsterrein als context van de handelingen die er sinds 1940 zijn verricht. De onderzoeksperiode verschilt per beleidsterrein, maar bestrijkt in het algemeen de periode 1940 tot heden.

Uitgangspunt bij de onderzoeken vormt de Methode van Institutioneel Onderzoek (MIO), neergelegd in de brochure 'Handelend optreden' (PIVOT-brochure, 's-Gravenhage 1994). De resultaten van een institutioneel onderzoek worden beschreven in een Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO). Een RIO is de contextbeschrijving van een beleidsterrein waarop overheidsorganen handelend optreden en omvat:

1. een historische schets van het beleidsterrein waarop het onderzoek betrekking heeft, inclusief:
 - de doelstellingen van de overheid op het beleidsterrein;
 - de overheidsorganen en overige actoren;
 - de onderlinge relaties tussen de actoren;
 - de beleidsinstrumenten;
 - een beschrijving van het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort.
2. een overzicht van de handelingen die overheidsorganen verrichten of hebben verricht, inclusief:
 - de looptijd van elke handeling (begin- en einddatum);
 - de grondslag (bron) van elke handeling;
 - het product van de handeling (indien bekend).

Zo mogelijk worden de handelingen thematisch of procedureel geordend, waardoor men de handelingen in hun context kan zien.

Een belangrijk begrip in het institutioneel onderzoek vormt de 'handeling'. Een handeling is een complex van activiteiten, gericht op het totstandbrengen van een product, dat een actor verricht ter vervulling van een taak of op grond van een bevoegdheid. Aangezien we niet alleen willen beschrijven wat de overheid moet doen maar ook wat zij daadwerkelijk doet, gebruiken we als bron voor het beschrijven van het handelen niet alleen officiële wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende algemene maatregelen van bestuur, koninklijke besluiten, ministeriële regelingen en beschikkingen zoals instellings-, opheffings- en organisatiebesluiten als onderzoeksbron, maar ook jaarverslagen en jaaroverzichten, staatsalmanakken, memories van toelichting op de rijksbegroting en op bovengenoemde wetten, beleidsnota's, archieven en literatuur. Daarnaast vormen interviews met beleidsmedewerkers en andere deskundigen - in en buiten de overheid- op het beleidsterrein een bron van informatie.

Naast het begrip 'handeling' neemt het begrip 'actor' in het institutioneel onderzoek een belangrijke plaats in. 'Actor' volgens de PIVOT-methode wordt gedefinieerd als "een overheidsorgaan of een particuliere organisatie of persoon die een rol speelt op een beleidsterrein". Strekten de PIVOT-onderzoeken zich tot 1995 uit tot de handelingen van overheidsorganen in de strikte zin van het woord, in de Archiefwet 1995 wordt, gebaseerd op de Algemene wet bestuursrecht, onder 'overheidsorgaan' verstaan "organen van overheidsstichtingen, verenigingen en vennootschappen die, ook voor zover zij niet krachtens publiekrecht zijn ingesteld, toch met openbaar gezag zijn bekleed of waaraan toch één of meer overheidstaken zijn opgedragen en de daarvoor benodigde publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend". Het begrip 'overheidsorgaan' is hiermee aanzienlijk verbreed.

In de onderzoeksrapporten worden de handelingen van particuliere instellingen niet opgenomen. Wel wordt hun rol op het beleidsterrein beschreven. Op grond van het acquisitieprofiel van het Algemeen Rijksarchief wordt bepaald of de archieven van particuliere instellingen voor overbrenging in aanmerking komen.

3. De toepassingsmogelijkheden

De resultaten van het institutioneel onderzoek, neergelegd in het RIO, worden daarna verwerkt in een wettelijk voorgeschreven selectie-instrument: de selectielijst, in PIVOT-termen het "basis selectiedocument" (BSD). De selectielijst is een lijst van handelingen die elk voorzien zijn van de waardering 'bewaren' of 'vernietigen'. De selectielijst volgt uit de beschrijving van het RIO. In overleg met de betreffende instelling(en) wordt aan de hand van deze selectielijst bezien welke gegevensbestanden voor 'de eeuwigheid' geselecteerd moeten worden en uiteindelijk overgebracht worden aan de Rijksarchiefdienst. De ontwerp selectielijst wordt ter inzage gelegd bij verscheidene instanties en de zorgdrager(s) bied(t)(en) de ontwerp-selectielijst aan aan de minister van OCenW. De definitieve selectielijst wordt vastgesteld door de zorgdrager(s) in kwestie en de minister/staatssecretaris van OCenW.

Wanneer de inhaaloperatie eenmaal voltooid is, zijn we er nog niet. In de toekomst moet worden voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan bij selectie en overbrenging van gegevensbestanden. Om de toepassingsmogelijkheden van het institutioneel onderzoek ook voor de toekomst te kunnen garanderen, is het daarom noodzakelijk om ontwikkelingen in taken, handelingen en organisatie van de overheid, alsmede de grondslag van die taken en handelingen bij te houden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de zorgdragers. Het RIO en het BSD kunnen gebruikt worden als basis voor de ontwikkeling van een structureel documentair informatieplan teneinde het beheer van de gegevensbestanden die de Rijksarchiefdienst na 20 jaar verwerft en het beheer van de gegevensbestanden bij de verantwoordelijke organen zelf te verbeteren.

Zo kan in samenwerking met de betreffende organen worden voorkomen, dat zich in de toekomst nieuwe, onbeheersbare stuwmeren van archief en andere gegevensbestanden zullen vormen.

4. Volumevermindering archieven en vergroting opslagcapaciteit

Ook op deze terreinen is PIVOT werkzaam. Volumevermindering kan voor bepaalde archieven worden bereikt door middel van substitutie: het overzetten van de informatie op een andere drager, bijvoorbeeld microfilm, microfiches en in de toekomst wellicht beeldplaat. Inmiddels kon uitbreiding van de opslagcapaciteit met ca. 25 km. van bestaande depots in het Algemeen Rijksarchief worden gerealiseerd door de installatie van verrijdbare stellingen (compactus).

Gewapend met de opgedane ervaring zal PIVOT ook over deze kwesties de rijksorganen kunnen adviseren, die daarmee bij het moderne gegevensbeheer weer hun voordeel kunnen doen.

Algemeen Rijksarchief/PIVOT/Den Haag, juni 1995.

2. Over dit rapport

Dit rapport is een resultaat van het op 25 juni 1992 tussen de secretaris-generaal van het Ministerie van Financiën en de algemene rijksarchivaris gesloten convenant inzake de overbrenging en overdracht van na 1940 gevormde archieven.¹

Het doel van dit rapport is het bieden van een instrument voor het formuleren van selectiecriteria ten aanzien van de handelingen van de Minister van Financiën en andere handelende partijen voortvloeiend uit de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen en voorzover deze handelingen nog niet beschreven zijn in andere PIVOT-onderzoeken. Aanvullend onderzoek voor het Waarborgfonds Motorverkeer werd verricht door drs. N. van Heezik.

Zoals uit de geformuleerde doelstelling al blijkt, wijkt dit rapport in een belangrijk opzicht af van de hierboven beschreven Methode van Institutioneel Onderzoek (MIO). Normaal gesproken is het uitgangspunt voor een PIVOT-onderzoek altijd een beleidsterrein of een deel daarvan. In dit geval is echter de werkingssfeer van één wet als kader genomen.

Aan deze keuze lagen de volgende overwegingen ten grondslag:

De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen voorziet in een verzekeringsplicht ter dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor de bezitter van een motorvoertuig. Daarmee bevindt de wet zich op het snijvlak van een drietal beleidsterreinen. Dit zijn de beleidsterreinen 'burgerlijke rechtsbetrekkingen', 'toezicht op de financiële sector', en 'toegang tot het wegverkeer'. Voor deze beleidsterreinen zijn respectievelijk de Minister van Justitie, de Minister van Financiën en de Minister van Verkeer en Waterstaat verantwoordelijk. Vanwege de Staatsgarantie waarin de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen voorziet, speelt bij de Minister van Financiën nog een ander aspect mee, namelijk zijn verantwoordelijkheid voor het doelmatig beheer van 's Rijks financiën.² Onderdelen van deze beleidsterreinen zijn al beschreven in andere PIVOT-onderzoeken, waarbij voor de Minister van Financiën en de Rijksdienst voor het Wegverkeer ook gedeelten uit de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zijn meegenomen.³ Het bleek echter moeilijk de overige handelingen uit de wet bij deze of andere beleidsterreinen onder te brengen, waarmee ze tussen wal en schip dreigden te belanden. Omdat er bovendien een verzoek lag van het Ministerie van Financiën om de handelingen van het Waarborgfonds Motorverkeer met voorrang te beschrijven, is ervoor gekozen de rest van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen apart te behandelen.

Niet opgenomen in dit rapport zijn de handelingen van de Minister van Financiën en de Verzekeringskamer met betrekking tot de WAM-verzekeraars. De toelating van verzekeraars (waaronder ook toezicht op verzekeraars begrepen wordt), wordt namelijk beschreven in het rapport 'Toezicht verzekerd' waarin het overheidstoezicht op het verzekeringsbedrijf behandeld wordt. Verder ontbreken in dit rapport de handelingen van de Rijksdienst voor het wegverkeer. Hiervoor wordt verwezen naar het PIVOT-rapport nr. 18 *De Heilige Koe Geboekstaafd*. Wel zijn de handelingen opgenomen van de Minister van Verkeer en Waterstaat die deze op basis van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen met betrekking tot deze dienst verricht.

Voor het overige is de normale methode gevolgd; het rapport beschrijft zowel de handelingen van de bij deze wet betrokken Ministers (Financiën, Justitie en Verkeer en Waterstaat), als die van de overige in de wet genoemde actoren (o.a. het Waarborgfonds Motorverkeer), voorzover deze actoren onder de werking van de Archiefwet 1995 vallen. Van private instellingen en van particuliere personen worden geen handelingen

¹ Ook met de ministers van Justitie en Verkeer en Waterstaat zijn dergelijke convenanten gesloten.

² Vaststelling van de begroting van de uitgaven en ontvangsten van het Ministerie van Financiën (hoofdstuk IXB) voor het jaar 1995, Memorie van toelichting, p.13. Zie voor handelingen van de Minister van Financiën in dit verband PIVOT-rapport nr.15 *Per slot van rijksrekening, een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein rijksbegroting over de periode 1940-1993*.

³ Zie ook PIVOT-rapport nr.40 *Geregeld toezicht, een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de regulering van en het toezicht op de centrale bank, het kredietwezen, het effectenverkeer en het giroverkeer (en de Rijkspostspaarbank), het voorkomen van witwassen van uit criminele activiteiten verkregen gelden, en het financiële verkeer in buitengewone omstandigheden, 1940 –1995*, PIVOT-rapport nr. 67 *Toezicht verzekerd, een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein toezicht op het verzekeringsbedrijf, 1940 -1996* en PIVOT-rapport nr. 18 *De Heilige Koe geboekstaafd, een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Rijksdienst voor het wegverkeer, 1951-1994*. De laatste twee rapporten bevatten ook handelingen uit de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen .

opgenomen. Verder worden van Hoge Colleges van Staat slechts die handelingen vermeld die specifiek zijn voor het onderzochten deelbeleidsterrein. Meer algemene handelingen, bijvoorbeeld adviseren over wetsontwerpen (een handeling van de Raad van State) komen aan de orde in de PIVOT-onderzoeksrapporten die op het handelen van die Hoge Colleges betrekking hebben.

Het rapport beschrijft de periode van 1 januari 1963 tot 1 september 2000 en is als volgt opgebouwd: In hoofdstuk 3 wordt de context beschreven. Het werkingsgebied van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen wordt beschreven waarbij bijzondere aandacht wordt geschonken aan de belangrijkste voorzieningen van de wet en het Waarborgfonds Motorverkeer. Vervolgens wordt de taakverdeling beschreven van de drie ministers (minister van Justitie, minister van Verkeer en Waterstaat en de minister van Financiën) die bij de wet betrokken zijn. Tot slot wordt van iedere actor die in de wet voorkomt en onder de werking van de Archiefwet 1995 valt in het actorenoverzicht (hoofdstuk 2.3) een korte omschrijving gegeven.

In hoofdstuk 4 worden de handelingen van de verschillende actoren beschreven. Handelingen worden beschreven in een handelingenblok:

- X :Dit is het volgnummer van de handeling. Dit nummer is uniek voor de handeling en zal later in het selectiedocument overgenomen worden.
- Actor :Hierachter staat het orgaan dat formeel verantwoordelijk is voor de uitvoering van de handeling. Wanneer dezelfde handeling door meerdere actoren verricht wordt, worden dezen onder elkaar genoemd, gescheiden door een komma. Bijvoorbeeld: Minister van Justitie, Minister van Financiën.
Actoren worden gezamenlijk genoemd, indien een handeling gezamenlijk door hen wordt uitgevoerd. Bijvoorbeeld: Minister van Justitie en de Minister van Financiën.
Wanneer dezelfde handeling in de loop der tijd van de ene op de ander actor is overgegaan, worden deze actoren onder elkaar gezet en genummerd. Bijvoorbeeld:
1. Minister van Verkeer en Waterstaat (1964 - 1984)
2. Minister van Financiën (1984 -)
De jaartallen geven de periode aan waarin de actor verantwoordelijk was/is voor het verrichten van de handeling.
- Handeling :Dit is een complex van activiteiten, gericht op de omgeving, voor de verrichting waarvan een orgaan op grond van attributie of delegatie verantwoordelijkheid draagt en die door dat orgaan verricht worden of onder verantwoordelijkheid van dat orgaan door mandatering door een of meerdere organisaties of organisatiedelen worden verricht. In de praktijk komt een handeling meestal overeen met een procedure.
- Grondslag :De wettelijke basis op grond waarvan de actor de handeling verricht. In sommige gevallen staat hier 'Bron' in plaats van 'Grondslag'. Het betreft dan handelingen die voortvloeien uit de wettelijke taak van het orgaan, zonder dat het expliciet zo in de wet genoemd wordt. In het begin van het rapport staan een aantal handelingenblokken waarbij de 'Grondslag' helemaal ontbreekt. Dit zijn zgn. 'algemene handelingen' die op elk beleidsterrein voorkomen en die geen grondslag hebben in voor het beleidsterrein specifieke wet- en regelgeving, of waarvoor geen grondslag in de wet- of regelgeving kan worden aangewezen.
- Periode :Hier staat van wanneer tot wanneer een handeling verricht werd of wordt.
- Product :Hierachter staat wat de handeling oplevert. Meestal is dat een formeel eindproduct, zoals een algemene maatregel van bestuur. Notulen, notities of advies kunnen echter ook producten zijn. Onder sommige handelingen zijn opsommingen opgenomen. Dit zijn geen uitputtende opsommingen, maar voorbeelden van producten die onder de handeling horen.

Binnen het hoofdstuk zijn de handelingen zoveel mogelijk thematisch geordend, waarbij voor het Waarborgfonds Motorverkeer nog weer een nadere onderverdeling gemaakt is. Het hoofdstuk begint onder het kopje 'Algemeen' met een opsomming van algemene handelingen. Dit zijn handelingen waarvoor geen directe grondslag in de wet is te vinden, of waarvan de actor niet nader in de wet gespecificeerd wordt.

In hoofdstuk 5 volgt een opsomming van de voor dit onderzoek gebruikte wet- en regelgeving, literatuur en overige bronnen. Overigens is er ten bate van het onderzoek gesproken met de heer mr. H. Van Heuvelen van de Directie Binnenlands Geldwezen, en diverse medewerkers van het Bureau Schadeafwikkeling. Ik wil hen op deze plaats graag bedanken voor hun hulp.

3. Context

3.1. Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen⁴

De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228) kwam tot stand naar aanleiding van een aantal Benelux-verdragen. Op 7 januari 1955 werd te Brussel een verdrag ondertekend (Trb.1955, nr.16), een jaar later gevolgd door een aanvullende overeenkomst (Trb.1956, nr.75). Hoewel deze verdragen niet bekrachtigd werden, voldeed de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen wel aan de verdragseisen. In 1966 werden de verdragen vervangen door een nieuw verdrag, de zogenaamde **Benelux-overeenkomst** (Trb.1966, nr.178) dat wel door Nederland, België en Luxemburg bekrachtigd werd. De bepalingen van dit verdrag traden in werking op 1 juni 1976. Bij de wet van 22 december 1966 (Stb. 1966, nr. 559) werd de Nederlandse Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen aan dit verdrag aangepast.

De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen trad getrapd in werking. Het Koninklijk besluit van 23 juni 1964 (Stb. 1964, nr. 202) bepaalde dat de artikelen 1, 28, 34 en 38 in werking traden per 1 juli 1964; de artikelen 18 tot en met 20 per 1 augustus 1964, artikel 29 per 1 oktober 1964 en de rest van de artikelen per 1 januari 1965.

De kern van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen is de verzekeringsplicht die opgelegd wordt aan de kentekenhouder en de bezitter van een motorrijtuig. Deze verzekering moet de burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekken waartoe het motorrijtuig aanleiding kan geven.⁵ Niet nakoming van deze verzekeringsplicht is strafbaar. In de wet worden vele uiteenlopende zaken geregeld die met de verzekeringsplicht samenhangen. Zo bepaalt de wet het minimumbedrag waarvoor de verzekering moet worden gesloten en voor welke landen de verzekering geldig moet zijn. Maar ook regelt de wet de registratie van verzekeringen en het verhaalsrecht van de verzekeraar, de benadeelde en de instelling en taken van het Waarborgfonds Motorverkeer.

De wet bepaalt dat de verzekering moet worden gesloten bij een voor de uitvoering van de wet toegelaten verzekeraar. Tot 1986 werd deze toelating (waaronder ook het toezicht op een verzekeraar verstaan wordt) geregeld via artikel 28 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Artikel 29 voorzag in een beroepsprocedure voor deze verzekeraars. In 1986 werden toelating en beroepsprocedure voor de WAM-verzekeraars overgeheveld naar de Wet toezicht schadeverzekeringsbedrijf.⁶

De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen heeft alleen betrekking op Nederlandse motorrijtuigen. Voor schade veroorzaakt door motorrijtuigen die in het buitenland verzekerd zijn, bestaat een aparte regeling. Dit is geen overheidsregeling, maar een systeem gebaseerd op onderlinge afspraken van verzekeraars. Deze samenwerking vloeit voort uit VN-aanbeveling (no.5) van 25 januari 1949 van de subcommissie van het wegvervoer van het Comité voor Binnenlands Vervoer van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties.⁷

In ieder land dat deelneemt aan de regeling zijn nationale Bureaus opgericht. Deze Bureaus reiken de zogenaamde ‘groene kaart’ uit aan de bij hen aangesloten verzekeringsmaatschappijen.⁸ Deze verzekeraars geven de groene kaart weer af wanneer iemand een verzekering met buitenlanddekking bij hen afsluit. Voor de verzekeringnemer werkt de kaart als een verzekeringsbewijs: hij kan met deze kaart in alle landen die op de kaart vermeld staan, aantonen dat hij verzekerd is volgens de in dat land geldende regels. Vandaar ook de officiële naam van de kaart: Internationaal Motorrijtuigenverzekeringsbewijs. De kaart machtigt het Bureau van het bezochte land om aldaar ontstane claims af te wikkelen. Tussen de Bureaus bestaat een overeenkomst waardoor betalingen gedaan door een ‘buitenlands’ Bureau, terugbetaald zullen worden door het nationale

⁴ De informatie in deze inleiding is, voor zover niet anders vermeld, ontleent aan *Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens* deel 156 over de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen .

⁵ Voor schade veroorzaakt door Navo-motorrijtuigen bestaat overigens een aparte wet: de Wet Vergoeding van door Navo-motorrijtuigen veroorzaakte schade (Stb. 731/1968) Deze wet wordt behandeld in het PIVOT-rapport nr. 50 *Te land, ter zee en in de lucht. Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen op het beleidsterrein operatiën van het Ministerie van Defensie en voorgangers, 1945 –1993.*

⁶ Voor handelingen met betrekking tot deze WAM-verzekeraars zie: *Toezicht verzekerd.*

⁷ Een verwijzing naar deze aanbeveling is opgenomen in Richtlijn 72/166/EEG (PB EG L 103/1972), artikel1.3

⁸ Ook het Bureau schadeafwikkeling geeft deze groene kaarten af.

Bureau van de verzekeraar die het document afgaf. Op hun beurt zijn de verzekeraars verplicht om deze bedragen aan hun nationale Bureau terug te betalen.⁹

In de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zijn een aantal voorzieningen opgenomen die direct te maken hebben met dit systeem, meer specifiek met de plichten en bevoegdheden van het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars. In 1964 werd deze beroepsorganisatie van motorrijtuigverzekeraars door de Minister van Financiën erkend als het Nederlands nationale Bureau. Sinds 1967 zijn alle Nederlandse WAM-verzekeraars verplicht lid van dit bureau. Op grond van artikel 2.6 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen is het Bureau verplicht de verplichting op zich te nemen de in Nederland veroorzaakte schade overeenkomstig de wet te vergoeden. Artikel 3.3 kent het Bureau recht van verhaal toe wanneer een Nederlands motorvoertuig schade veroorzaakt in het buitenland en de betreffende schadeveroorzaker niet aan zijn verzekeringsplicht voldaan heeft.

Een belangrijke voorziening in de wet betreft de mogelijkheid van subsidiair verhaal op een fonds. Dit is het Waarborgfonds Motorverkeer. Tot 1989 viel dit Fonds in beheersmatig opzicht onder het Ministerie van Financiën. Het Fonds werd tot stichting verzelfstandigd per 1 juni 1989.¹⁰ Benadeelden kunnen een beroep doen op het Waarborgfonds Motorverkeer wanneer:

1. het schade veroorzakende motorrijtuig onbekend is gebleven,
2. onverzekerd blijkt te zijn,
3. gestolen is,
4. verzekerd is maar de verzekeraar niet tot betaling in staat is,
5. niet verzekerd is omdat de bezitter op grond van gewetensbezwaren van de verzekeringsplicht is vrijgesteld.¹¹

Ook het Nederlandse Bureau der Motorrijtuigen verzekeraars mag schade verhalen op het Waarborgfonds Motorverkeer wanneer de onverzekerde een erkend gemoedsbezwaarde is.¹²

Het Fonds wordt gefinancierd door jaarlijkse bijdragen van de WAM-verzekeraars en de Staat. Deze bijdrage wordt voor de Staat vastgesteld op basis van het aantal motorrijtuigen dat zij bezit; voor de verzekeraars telt het aantal motorrijtuigen dat door hen verzekerd wordt. Daarnaast ontvangt het Fonds de bedragen die door gemoedsbezwaarden worden betaald voor het verkrijgen van een vrijstelling. Deze laatste bijdragen worden als Fonds Middelen Gemoedsbezwaarden apart geadministreerd.

Tot 1989 waarborgde de Staat de verplichtingen van het Fonds. Sindsdien staan de verzekeraars en de Staat gezamenlijk garant, ieder naar verhouding van het aantal motorrijtuigen waarvoor zij aansprakelijk zijn.¹³

De wet kent twee gevallen van vrijstelling van de verzekeringsplicht. In het eerste geval gaat het om gemoedsbezwaarden. Dit zijn mensen die op religieuze gronden gewetensbezwaren hebben tegen verzekeringen. De wet staat hen, tegen betaling van vergoeding, vrijstelling van de verzekeringsplicht toe. Benadeelden kunnen in geval van schade een beroep doen op het Waarborgfonds Motorverkeer. In het tweede geval gaat het om de Staat zelf. Voor de Staat is het standaardbeleid zich niet te verzekeren.¹⁴ Bestuurders van een motorrijtuig in bezit van de Staat krijgen dan ook een vrijstellingsbewijs. Een en ander heeft tot gevolg dat de Staat zelf aansprakelijk is voor schade die door die motorrijtuigen veroorzaakt worden. De afhandeling van eventuele schadeclaims valt onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Financiën.

3.2. Waarborgfonds Motorverkeer

Taken

Een belangrijke voorziening in de wet is de mogelijkheid van subsidiair verhaal op een fonds. Dit is het Waarborgfonds Motorverkeer. Het Waarborgfonds Motorverkeer is een georganiseerde vorm van solidariteit

⁹ Haverkorn (1989) p.97

¹⁰ Wet van 3 mei 1989 (*Stb.* 152), houdende regelen met betrekking tot de privatisering van het Waarborgfonds Motorverkeer. Bij KB van 17 mei 1989 (*Stb.* 174) inwerking getreden op 1 juni 1989

¹¹ Jaarverslag van het Waarborgfonds Motorverkeer (Rijswijk 1995) p.5.

¹² Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, artikel 25.2

¹³ Rapport Privatisering Waarborgfonds Motorverkeer, p.11; Schuurman & Jordens, nr.156: artikel 24 a1.

¹⁴ Lijst Bureau Schadeafwikkeling (Den Haag 1990) p.2.

tussen de Nederlandse voertuigbezitters en de gedupeerden die geen verzekeraar kunnen aanspreken na een ongeval met een motorvoertuig.¹⁵

Het Waarborgfonds Motorverkeer heeft op grond van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) de taak schade veroorzaakt door gemotoriseerd wegverkeer in bepaalde gevallen te vergoeden. Benadeelden kunnen een beroep doen op het Waarborgfonds Motorverkeer wanneer het schade veroorzakende motorrijtuig:

1. onbekend is gebleven;
2. onverzekerd blijkt te zijn;
3. gestolen is;
4. verzekerd is maar de verzekeraar niet tot betaling in staat is;
5. niet verzekerd is omdat de bezitter op grond van gewetensbezwaren van de verzekeringsplicht is vrijgesteld.¹⁶

Ook het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars mag schade verhalen op het Waarborgfonds Motorverkeer wanneer de onverzekerde een erkend gemoedsbezwaarde is.¹⁷

De wet kent twee gevallen van vrijstelling van de verzekeringsplicht. In het eerste geval gaat het om gemoedsbezwaarden. Dit zijn mensen die op religieuze gronden gewetensbezwaren hebben tegen verzekeringen. De wet staat hen, tegen betaling van vergoeding, vrijstelling van de verzekeringsplicht toe. In september 1998 heeft het Waarborgfonds, op verzoek van het Ministerie van Financiën, de werkzaamheden verbonden aan het verlenen van vrijstelling van de verzekeringsplicht wegens gemoedsbezwaren van het departement overgenomen. Het gaat hier om een gemandateerde bevoegdheid, waarvoor de verantwoordelijkheid formeel bij de Minister van Financiën blijft berusten. De gedachte achter deze beslissing is geweest dat daarmee alle werkzaamheden die met de vrijstelling wegens gemoedsbezwaren samenhangen bij één instantie berusten; de schaderegelingtaken en het verhalen van de schade op de aansprakelijke gemoedsbezwaarde waren immers reeds een Waarborgfondszaak.¹⁸

Het tweede geval van vrijstelling van de verzekeringsplicht betreft de Staat zelf. Voor de Staat is het standaardbeleid zich niet te verzekeren.¹⁹ Bestuurders van een motorrijtuig in bezit van de Staat krijgen dan ook een vrijstellingsbewijs. Een en ander heeft tot gevolg dat de Staat zelf verantwoordelijk is voor schade die door motorrijtuigen veroorzaakt wordt. De afhandeling van eventuele schadeclaims valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Financiën.

Organisatie

Het Waarborgfonds Motorverkeer is in 1965 ingesteld met de inwerkingtreding van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, 228). Tot 1989 viel het Waarborgfonds in beheersmatig opzicht onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Financiën. De minister benoemde bijvoorbeeld de directeur van het Waarborgfonds en stelde daarvoor de Instructie op, en ook het overige personeel werd door of vanwege de Minister in dienst genomen. Daarnaast leverde de Minister een vertegenwoordiger als voorzitter voor de Commissie van Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer. Ook de Minister van Justitie leverde vertegenwoordigers aan de Commissie van Toezicht.

Sinds 1 juni 1989 is het Waarborgfonds verzelfstandigd in een stichting. Het uitgangspunt van het privatiseringsbeleid van de overheid is het afstoten van taken die heel goed binnen de particuliere sector vervuld kunnen worden. Op deze wijze wordt de slagvaardigheid van betreffende organisaties, in dit geval het Waarborgfonds, vergroot. De privatisering leidde niet tot ingrijpende veranderingen, maar dwong de organisatie wel tot een aantal beheersmatige veranderingen.

De voorzitter en de vertegenwoordigers van de verzekeraars en de gebruikers van motorrijtuigen, die in het Stichtingsbestuur zitting hebben, worden door dezelfde instanties aangewezen als bij de Commissie van Toezicht het geval was.²⁰

¹⁵ Jaarverslag 1998 Waarborgfonds Motorverkeer, pag. 7

¹⁶ Jaarverslag 1995 van het Waarborgfonds Motorverkeer (Rijswijk), pag. 5.

¹⁷ Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, art. 25 lid 2.

¹⁸ Jaarverslag 1998 van het Waarborgfonds Motorverkeer (Rijswijk), pag. 17

¹⁹ Lijst Bureau Schadeafwikkeling (Den Haag 1990), pag. 2

²⁰ Jaarverslag 1989 Stichting Waarborgfonds Motorverkeer (Rijswijk 1990), pag. 9

Door de privatisering kwam het Waarborgfonds op een grotere afstand van het Ministerie van Financiën te staan en zijn de Minister van Financiën en de Minister van Justitie alleen nog politiek medeverantwoordelijk voor het Waarborgfonds. Dit bracht mee dat beide ministers een contactpersoon binnen het ministerie aanwijzen, aan wie alle bescheiden betreffende de vergaderingen moeten worden toegezonden. Daarnaast moeten beide ministers beslissingen ten aanzien van het Fonds in onderlinge overeenstemming nemen en dient het Waarborgfonds aan beide ministers in gelijke mate informatie te verstrekken.²¹

In 1997 heeft het Waarborgfonds besloten tot nauwe samenwerking met (toen nog) N.V. Assurantiemaatschappij Terminus, tegenwoordig Rialto Verzekeringen N.V. geheten. Rialto is een kleine verzekeringsmaatschappij die zich heeft gespecialiseerd in bijzondere, moeilijk verzekerbare risico's, hoofdzakelijk op autoverzekeringsgebied.²²

De samenwerking met Rialto en het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars (het Nederlands groene kaartenbureau) is eind 1998 geïntensiveerd. Na uitvoerig overleg met de ministeries van Justitie en Financiën, is op 23 december 1998 de Coöperatieve Vereniging 3P Service U.A. (verder aangeduid als 3P Service) opgericht, met als leden: het Waarborgfonds Motorverkeer, het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars (het Nederlands groene kaartenbureau) en Rialto Verzekeringen.

In 3P Service zijn (in 1999) alle gemeenschappelijke facilitaire processen ondergebracht. Het gaat daarbij onder meer om het beheer van de huisvesting, de IT-functie, de financiële administratie en P&O-taken. De kernprocessen van de drie deelnemende partijen in 3P Service zijn en blijven nadrukkelijk van elkaar gescheiden. Dit betekent dat beleidsvorming en vertegenwoordiging naar buiten een zaak blijft van de drie afzonderlijke partijen. Ook de schadebehandeling blijft zuiver de taak van het Waarborgfonds en het Nederlands Bureau. Rialto blijft op zijn beurt zelf verantwoordelijk voor acceptatie en schadebehandelingen.²³

Financiering

Tot de verzelfstandiging in 1989 droeg de Staat de verplichtingen van het Waarborgfonds. Sinds de verzelfstandiging wordt het Waarborgfonds gefinancierd door jaarlijkse (verplichte) bijdragen van de WAM-verzekeraars en de Staat. De bijdrage van de Staat wordt vastgesteld op basis van het aantal motorrijtuigen dat zij bezit en voor de verzekeraars op basis van het aantal motorvoertuigen dat door hen verzekerd wordt. Het Waarborgfonds heeft het recht van verhaal op aansprakelijken. Daarnaast ontvangt het Waarborgfonds de bedragen die door gemoedsbezwaarden worden betaald voor het verkrijgen van een vrijstelling. Deze laatste bijdragen vormen binnen het Waarborgfonds het aparte Fonds Middelen Gemoedsbezwaarden.²⁴

3.3. Betrokken Ministers

Zoals in de verantwoording over dit rapport al beschreven werd, bevindt de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zich op het snijvlak van drie beleidsterreinen. Voor deze beleidsterreinen, te weten: burgerlijke rechtsbetrekkingen, toezicht op de financiële sector, en toegang tot het wegverkeer, zijn verschillende ministers verantwoordelijk. Dit zijn achtereenvolgens de Minister van Justitie, de Minister van Financiën en de Minister van Verkeer en Waterstaat. Bij de Minister van Financiën speelt bovendien de verantwoordelijkheid voor het doelmatig beheer van 's Rijks Financiën mee. De verschillende ministers zijn, ieder vanuit hun eigen taakgebied, belast met verschillende onderdelen van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.

De Minister van Justitie is als eerste ondertekenaar van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen belast met de zorg voor de wet zelf. Hij coördineert wetswijzigingen en is voor de Staten-Generaal de bewindspersoon die eerst verantwoordelijk is (afhankelijk van het onderwerp nemen de andere ministers aan dit overleg met de Kamers deel). Binnen de wet is de Minister verantwoordelijk voor die onderdelen die te maken hebben met de burgerrechtelijke aansprakelijkheid die voortvloeit uit de verzekeringsplicht. Daarom bepaalt deze Minister ook de reikwijdte van de verzekering, zowel wat betreft het bedrag als wat betreft de landen en gebieden waarvoor de verzekering geldig moet zijn. Daarnaast vertegenwoordigt de Minister het Nederlandse standpunt bij onderhandelingen in Benelux en EG-verband. Tenslotte is de Minister in politiek opzicht medeverantwoordelijk voor het Waarborgfonds Motorverkeer. Uit dien hoofde leverde de Minister tot 1989

²¹ Wet van 3 mei 1989 (Stb. 152), houdende regelen met betrekking tot de privatisering van het Waarborgfonds Motorverkeer, Bij Koninklijk Besluit van 17 mei 1989 (Stb. 174) inwerking getreden op 1 juni 1989.

²² Een overzicht van de handelingen in het kader van de wam is terug te vinden in het PIVOT-rapport *Toezicht verzekerd, een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein toezicht op het verzekeringsbedrijf, 1940-1996*.

²³ Jaarverslag 1998 van het Waarborgfonds Motorverkeer (Rijswijk), pag. 15-16.

²⁴ Rapport Privatisering Waarborgfonds Motorverkeer, pag. 11; Schuurman en Jordens, nr.156, art. 24

twee vertegenwoordigers als leden voor de Commissie van Toezicht voor het Waarborgfonds Motorverkeer. Sinds de verzelfstandiging van het Fonds wijst de Minister een contactpersoon binnen het ministerie aan, aan wie alle bescheiden betreffende de vergaderingen moeten worden toegezonden.

De Minister van Verkeer en Waterstaat is verantwoordelijk voor die onderdelen van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen die te maken hebben met de registraties van verzekeringsbewijzen en daarmee samenhangende kentekenregistratie. De Minister wees de Rijksdienst voor het Wegverkeer, op grond van de Wegenverkeerswet toch al belast met kentekenregistratie, aan als instantie die het WAM-register moest bijhouden. Deze dienst werd in 1996 verzelfstandigd tot Dienst voor het Wegverkeer. In de wettelijke taken van de Minister traden op dit gebied echter geen wijzigingen op. Dat was wel het geval bij de uitgifte van met de vrijstellingsbewijzen van de verzekeringsplicht aan gemoedsbezwaarden en de verantwoordelijkheid voor het Waarborgfonds Motorverkeer. Tussen 1964 en 1984 werden deze vrijstellingsbewijzen door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat uitgegeven. Na 1984 ging deze taak over het Ministerie van Financiën. Tot 1989 was de Minister in politiek opzicht medeverantwoordelijk voor het Waarborgfonds Motorverkeer, hij leverde een vertegenwoordiger als lid voor de Commissie van Toezicht. Na de verzelfstandiging van het Fonds verviel deze verantwoordelijkheid echter en tegenwoordig heeft de Minister geen bemoeienis meer met het Fonds.

De Minister van Financiën is belast met die delen van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen die betrekking hebben op verzekeraars en garantiestelling van de Staat. In de oorspronkelijke wet (*Stb. 1963, nr. 228*) kwam dat overigens duidelijker tot uitdrukking dan tegenwoordig het geval is. In 1986 werd immers de toegang van WAM-verzekeraars overgeheveld naar een andere wet. Ook wat betreft verantwoordelijkheid voor het Waarborgfonds Motorverkeer is er in de loop der jaren een en ander veranderd. Tussen 1965 en 1989 was deze Minister in beheersmatig opzicht verantwoordelijk voor het Fonds. Hij benoemde bijvoorbeeld de Directeur en stelde daarvoor de Instructie op, en ook het overige personeel werd door of vanwege de Minister in dienst genomen. Daarnaast leverde de Minister een vertegenwoordiger als voorzitter voor de Commissie van Toezicht.

Bij de verzelfstandiging in 1989 werd besloten het Fonds op grote afstand van het Ministerie te plaatsen. De Minister van Financiën is tegenwoordig slechts politiek medeverantwoordelijk. De bevoegdheden van de Minister van Justitie en de Minister van Financiën ten opzichte van het Fonds zijn gelijk en beslissingen moeten in overeenstemming genomen worden. Het Fonds moet ook aan beide ministers in gelijke mate informatie verstrekken. Ook deze Minister wijst daartoe een contactpersoon binnen het ministerie aan.

Sinds 1984 is de Minister van Financiën belast met de uitgifte van vrijstellingsbewijzen voor gemoedsbezwaarden. Dit wordt gedaan door de Afdeling Verzekeringswezen (Directie Binnenlands Geldwezen).

De uitgifte van de vrijstellingsbewijzen voor motorrijtuigen in bezit van de Staat behoort al sinds 1965 tot de verantwoordelijkheid van deze Minister. De uitgifte van deze vrijstellingbewijzen en de afwikkeling van eventuele claims bij schade veroorzaakt door motorrijtuigen in bezit van de Staat wordt geregeld door het Bureau Schadeafwikkeling. De taak van dit Bureau is per 1 december 1997 overgegaan naar het Waarborgfonds Motorverkeer. De afgifte van vrijstellingbewijzen blijft politiek gezien echter onder de verantwoordelijkheid van de Minister vallen.

3.4. Actorenoverzicht

De **Minister van Justitie** is de eerste ondertekenaar van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Hij is specifiek verantwoordelijk voor die onderdelen van de wet die direct betrekking hebben op de verzekering zelf en de aansprakelijkheid die daaruit voortvloeit. Daarnaast vertegenwoordigt de Minister het Nederlandse standpunt bij onderhandelingen in Benelux en EG-verband. De Minister is in politiek opzicht medeverantwoordelijk voor het Waarborgfonds Motorverkeer.

De **Minister van Verkeer en Waterstaat** is verantwoordelijk voor die onderdelen van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen die te maken hebben met de registraties van verzekeringsbewijzen en de daarmee samenhangende kentekenregistratie. De Minister heeft de (Rijks)dienst voor het Wegverkeer aangewezen als instantie die het WAM-register moet bijhouden. Tussen 1964 en 1984 was deze Minister ook belast met de afgifte van vrijstellingsbewijzen van de verzekeringsplicht aan gemoedsbezwaarden. Tot 1989 was de Minister in politiek opzicht medeverantwoordelijk voor het Waarborgfonds Motorverkeer.

De **Minister van Financiën** is verantwoordelijk voor die delen van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen die te maken hebben met verzekeraars en garantiefondsen. Behalve de toelating van WAM-verzekeraars, regelt de Minister aanwijzing van het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars. Tussen 1964 en 1989 was de Minister zowel in politiek als beheersmatig opzicht verantwoordelijk voor het Waarborgfonds Motorverkeer. Sinds 1989 draagt de Minister hiervoor alleen nog politieke verantwoordelijkheid, samen met de Minister van Justitie.

De Minister van Financiën is bovendien belast met de uitgifte van vrijstellingsbewijzen aan bestuurders van een aan de Staat toebehorend motorrijtuig. Sinds 1984 zijn daar ook de vrijstellingsbewijzen voor gemoedsbezwaarden bij gekomen.

De **Algemene Rekenkamer** is een hoog college van staat met als taak het als externe controleur houden van toezicht op de rechtmatigheid en doelmatigheid van het overheidshandelen inclusief de organisatie en het gevoerde beheer. Deze taak ligt vast in de comptabiliteitswet. De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen kende de Rekenkamer specifieke bevoegdheden toe in verband met het toezicht op het financiële beheer van het Waarborgfonds Motorverkeer.

Het **Waarborgfonds Motorverkeer** heeft op grond van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen de taak schade veroorzaakt door gemotoriseerd wegverkeer in bepaalde gevallen te vergoeden. Het Fonds wordt gefinancierd door verplichte bijdragen van toegelaten WAM-verzekeraars, gemoedsbezwaarden en de Staat. Het Fonds heeft een recht van verhaal op verzekeraars en aansprakelijken. In 1989 werd het Waarborgfonds Motorverkeer verzelfstandigd tot een stichting.

De **Commissie van Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer** was tot 1989 belast met het toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer. In de commissie (ingesteld op grond van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen) hadden vertegenwoordigers zitting van de Ministers van Justitie, Financiën en Verkeer en Waterstaat en van representatieve organisaties van verzekeraars en eigenaars van motorrijtuigen. De Commissie verviel bij de verzelfstandiging van het Waarborgfonds Motorverkeer.

De **Rijksdienst voor het Wegverkeer**, opgericht in 1949, is op grond van de Wegenverkeerswet belast met de registratie van kentekenbewijzen. Sinds 1964 is de RDW ook belast met de registratie van verzekeringsbewijzen op grond van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Sinds 1996 is de dienst verzelfstandigd tot Dienst voor het Wegverkeer. Van deze actor zijn geen handelingen opgenomen. Daarvoor wordt verwezen naar het PIVOT-rapport nr.18 *De heilige Koe geboekstaafd*

De **Verzekeringskamer** werd in 1923 ingesteld op basis van de Wet op het levensverzekeringsbedrijf (*Stb.* 716/1922) als toezichthouder op levensverzekeraars. In de loop der tijd kwamen ook het schadeverzekeringsbedrijf en het natura-uitvaartverzekeringsbedrijf onder haar toezicht te staan. In 1992 is de Verzekeringskamer verzelfstandigd tot de Stichting Verzekeringskamer. De Verzekeringskamer brengt verslag uit aan de Kroon over haar bevindingen en werkzaamheden. Van deze actor zijn geen handelingen opgenomen. Daarvoor wordt verwezen naar het PIVOT-onderzoek *Toezicht verzekerd*

4. Handelingenoverzicht

Voor wat betreft personeel zij tevens verwezen naar het institutioneel onderzoek Overheidspersoneel. In een vijftal rapporten, te weten *Formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en personeelsontwikkeling en mobiliteit* (1945-1996), *Arbeidsomstandigheden bij de overheid* (1945-1996), *Arbeidsvoorwaarden* (1945-1996), *Personeelsinformatievoorziening en –administratie* (1945-1996) en *Arbeidsverhoudingen rijkspersoneel* (1945-1996) wordt aandacht besteedt aan de actoren en de handelingen die deze verrichten met betrekking tot bijvoorbeeld voorlichting, selectie, werving en opleiding van het personeel. In het rapport *Het rijk onder dak* (PIVOT-rapport 45 ('s-Gravenhage 1997)) zijn de handelingen van de rijksoverheid op het beleidsterrein van de rijkshuisvesting (1945-1994) en de Rijksgebouwendienst (1922-1994) beschreven. Het rapport *Per slot van rijksrekening* (PIVOT-rapport 15 ('s-Gravenhage 1994)) beschrijft het beleidsterrein beheer van de rijksbegroting (1945-1993).

4.1. Algemeen ²⁵

1	
Actor:	Minister van Justitie, Minister van Financiën, Minister van Verkeer en Waterstaat
Handeling:	Het voorbereiden, mede-vaststellen, coördineren en evalueren van het beleid met betrekking tot aansprakelijkheidsverzekeringen voor motorrijtuigen.
Periode:	1963 -
Product:	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen, evaluaties.
2	
Actor:	Minister van Justitie, Minister van Financiën, Minister van Verkeer en Waterstaat
Handeling:	Het voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van wetten met betrekking tot aansprakelijkheidsverzekeringen voor motorrijtuigen.
Periode:	1963 -
Product:	Voorstellen van wet
3	
Actor:	Minister van Justitie, Minister van Financiën, Minister van Verkeer en Waterstaat
Handeling:	Het voorbereiden van de vaststelling, wijziging en intrekking van algemene maatregelen van bestuur ter uitvoering van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.
Grondslag:	Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Staatsblad (Stb.) 1963, nr. 228), artikel 38
Periode:	1963 -
Product:	Algemene maatregelen van bestuur
Opmerking:	Handeling is alleen van toepassing voorzover de amvb's niet onder andere handelingen vallen
4	
Actor:	Minister van Justitie, Minister van Financiën, Minister van Verkeer en Waterstaat

²⁵ Voor algemene handelingen van de Minister van Financiën in verband met de toelating van en het toezicht op WAM-verzekeraars zie PIVOT-rapport *Toezicht verzekerd*

- Handeling: Het vaststellen, wijzigen en intrekken van Ministeriële regelingen over onderwerpen de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen betreffende.
- Periode: 1963 -
- Product: Ministeriële regelingen, onder andere:
Regeling van de Ministers van Justitie en Verkeer en Waterstaat van 19 januari 1993 (Staatscourant (Stcrt.) 1993, nr. 21). (*Privacyreglement Recidiveregister WAM*)
- 5
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het opstellen van periodieke verslagen over ontwikkelingen inzake de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.
- Periode: 1963 -
- Product: jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen.
- 6
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van de Kamers der Staten Generaal inzake de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.
- Periode: 1963 -
- Product: brieven, notities
- 7
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het verstrekken van informatie aan de Commissies voor de Verzoekschriften van de Staten Generaal, aan de overige Kamercommissies en aan de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten van burgers in verband met de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.
- Periode: 1963 -
- Product: Brieven, notities
- 8
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het beslissen op beroepschriften naar aanleiding van beschikkingen inzake de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen en het voeren van verweer in beroepsschriftprocedures voor de Raad van State en/of de kantonrechter.
- Periode: 1964 - 1994
- Product: beschikkingen, verweerschriften
- Opmerking: Uitzonderd beschikkingen van de Minister van Financiën op basis van artikel 29 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Dit artikel kwam in 1994 (zie Stb. 1993, nr. 650) te vervallen. Voor handelingen van de Minister van Financiën op basis van dit artikel zie 'PIVOT-onderzoek Toezicht verzekerd.
- 9
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het mede-voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van internationale regelingen inzake aansprakelijkheidsverzekeringen voor

- motorrijtuigen en het presenteren van Nederlandse standpunten in intergouvernementele organisaties.
- Periode: 1963 -
Product: internationale regelingen, nota's, notities, standpunten
- 10
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen inzake de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen
- Periode: 1963 -
Product: brieven, notities
- 11
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het voorbereiden van intern (wetenschappelijk) onderzoek en het vaststellen van onderzoeksrapporten met betrekking tot de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen
- Periode: 1963 -
Product: nota's, notities, onderzoeksrapporten
- 12
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het voorbereiden en begeleiden van extern (wetenschappelijk) onderzoek met betrekking tot de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.
- Periode: 1963 -
Product: nota's, notities
- 13
- Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het verstrekken van subsidies aan personen, bedrijven en instellingen die actief zijn in verband met de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen
- Periode: 1963 -
Product: beschikkingen

4.2. Aansprakelijkheidsverzekeringen motorrijtuigen

14

Actor: Minister van Justitie

Handeling: Het voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van een algemene maatregel van bestuur waarbij landen (en gebieden) worden aangewezen waarvoor de aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen dekking moet verlenen

Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb.1963, nr. 228) zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 3 lid 3.

Periode: 1966 -

Product: Algemene maatregel van bestuur, bijvoorbeeld:
Besluit van de Minister van Justitie van 23 november 1972 (Stb. 1972, nr.618), zoals gewijzigd bij KB van 26 april 1974 (Stb. 1974, nr. 224),
Besluit van de Minister van Justitie van 5 december 1974 (Stb. 1974, nr. 732),
Besluit van de Minister van Justitie van 19 augustus 1986 (Stb. 1986, nr. 427),
Besluit van de Minister van Justitie van 11 december 1987 (Stb. 187, nr. 566).

15

Actor: Minister van Justitie,
Minister van Financiën,
Minister van Verkeer en Waterstaat.

Handeling: Het voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van een algemene maatregel van bestuur waarbij de som of sommen vastgesteld worden waarvoor de in de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen bedoeld verzekering ten minste moet zijn gesloten

Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 22.

Periode: 1964 -

Product: Algemene maatregel van bestuur, bijvoorbeeld:
Besluit bedragen aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen van 27 oktober 1964 (Stb. 1964, nr. 410), zoals gewijzigd bij besluit van 4 juni 1968 (Stb. 1968, nr. 286).

4.3. Waarborgfonds Motorverkeer

4.3.1. Regels

16

Actor: Minister van Justitie

Handeling: Het voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van een algemene maatregel van bestuur waarbij het minimumbedrag voor aansprakelijkheid van het Waarborgfonds Motorverkeer wordt vastgesteld

Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228) zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 26 lid 4.

Periode: 1967 -

Product: Algemene maatregel van bestuur, bijvoorbeeld:
Besluit van 18 juni 1991 (Stb. 1991, nr. 325) *Besluit bedrag eigen risico aanspraken op het Waarborgfonds Motorverkeer.*

17

Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het opstellen van instructies voor (de directeur van) het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 5.
 Periode: 1965 - 1989
 Product: Instructie

18

Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het geven van regels omtrent de inrichting en de werkwijze van het Waarborgfonds Motorverkeer en de Commissie van Toezicht
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 9;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, zoals gewijzigd bij wet (Stb.1966, nr. 599), artikel 23 lid 10
 Periode: 1965 - 1989

19

Actor: Minister van Justitie en de Minister van Financiën
 Handeling: Het goedkeuren van de statuten van het Waarborgfonds Motorrijtuigverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet (Stb.1989, nr. 152), artikel 23a,
 Statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, art. 12 lid 1.
 Periode: 1989 -
 Product: Goedkeuringsbesluiten

20

Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het vaststellen van de statuten van de Stichting.
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet (Stb.1989, nr. 152), artikel 23a,
 Statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, art. 12 lid 1-2.
 Periode: 1989 -
 Product: Statuten.
 Opmerking: De statuten moeten vooraf goedgekeurd worden door de Minister van Justitie en de Minister van Financiën.

21

Actor: Stichting Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het vaststellen van reglementen
 Grondslag: Statuten Stichting Waarborgfonds, artikel 7
 Periode: 1989 -
 Product: Reglementen.

4.3.2. Organisatie

22

Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het voorbereiden, vaststellen, coördineren en evalueren van het schaderegelingbeleid.
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 1, artikel 25-26, Statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, artikel 6 lid 1.
 Periode: 1965 -
 Product: Agenda's, verslagen, besluiten, beleidsplannen.

23

Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het verstrekken van informatie aan burgers, bedrijven en instellingen over de werkzaamheden van het Waarborgfonds binnen de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.
 Periode: 1965 -
 Product: brochures, brieven, notities

24

Actor: Minister van Justitie
 Handeling: Het, in overeenstemming met de Minister van Financiën, regelen van de verzelfstandiging van het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: regeerakkoord (Kamerstukken II, zitting 1985-1986, 19 555, nr.3, bijlage 1), Wet van 3 mei (Stb.1989, nr. 152), artikel 9
 Periode: 1985 - 1989
 Product: o.a. Correspondentie, notulen, voorstel van wet, koninklijk besluit: Wet van 3 mei 1989, houdende regelen met betrekking tot privatisering van het Waarborgfonds Motorverkeer (Stb. 1989, nr. 152); Koninklijk besluit van 17 mei 1989 tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de wet van 3 mei 1989 (Stb.1989, nr. 152), houdende regelen met betrekking tot de privatisering van het Waarborgfonds Motorverkeer (Stb.1989, nr. 174).

25

Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het, in overeenstemming met de Minister van Justitie, regelen van de verzelfstandiging van het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Regeerakkoord (Kamerstukken II, zitting 1985-1986, 19 555, nr.3, bijlage 1), Wet van 3 mei (Stb. 1989, nr. 152), artikel 3, artikel 6
 Periode: 1985 - 1989
 Product: O.a. Correspondentie, notulen, Rapport van de werkgroep Privatisering Waarborgfonds Motorverkeer²⁶, opgave vermogensbestanddelen, verandering tenaamstelling, akte van ter beschikkingstelling archieven

26

Actor: Minister van Justitie
 Minister van Financiën
 Handeling: Het, in overeenstemming, aanwijzen van een rechtspersoon tot Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1989, nr. 152), artikel 23 lid 1, artikel 23 lid 3.

²⁶ Aan deze werkgroep namen behalve vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën (Binnenlands Geldwezen: afdeling Verzekeringswezen; Directeur van het Waarborgfonds Motorverkeer; Personeel; Financieel Economische Zaken; Organisatie; Departementale Accountantsdienst Financien; Centrale accountantsdienst; Wetgeving, Juridische Zaken en Bestuurlijke Zaken) ook de Nederlandse Vereniging van Automobiellassurateurs en het Centraal Overleg voor verkeers- en vervoersorganisaties (ANWB en EVO) deel. De werkgroep bracht in december 1986 rapport uit.

Periode: 1989 -
 Product: Beschikking, gepubliceerd in Staatscourant, onder andere:
 Beschikking van de Minister van Justitie en de Minister van Financiën van
 19 mei 1989 (Stcrt. 1989, nr. 103), houdende aanwijzing van de Stichting
 Waarborgfonds Motorverkeer.

Opmerking: Intrekking geschiedt onder gelijktijdige voorziening in de taak van het Fonds.

27

Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het aanwijzen van representatieve organisaties van verzekeraars/eigenaars
 van motorrijtuigen die voordrachten voor leden van de Commissie van
 Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer mogen doen
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228, artikel
 23 lid 7
 Periode: 1965 - 1989

28

Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het, in overeenstemming met de Algemene Rekenkamer, aanwijzen van een
 accountant die met de controle van de jaarrekening van het Waarborgfonds
 Motorverkeer wordt belast
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet
 (Stb. 1966, nr. 559), artikel 23 lid 9
 Periode: 1967 - 1989

29

Actor: Algemene Rekenkamer
 Handeling: Het, in overeenstemming met de Minister van Financiën, aanwijzen van een
 accountant die met de controle van de jaarrekening van het Waarborgfonds
 Motorverkeer wordt belast
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet
 (Stb. 1966, nr. 559), artikel 23 lid 9
 Periode: 1967 - 1989

30

Actor: Stichting Waarborgfonds Motorverkeer.
 Handeling: Het aanwijzen van een accountant die met de controle van de jaarrekening
 van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer wordt belast.
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1984, nr. 269) zoals
 gewijzigd bij wet (Stb. 1989, nr. 152), artikel 23b onder 2.
 Periode: 1989 -
 Product: Besluiten.

4.3.3. Benoemingen

31

Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het benoemen, schorsen en ontslaan van de directeur van het Waarborgfonds
 Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228),
 artikel 23 lid 4,
 Statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, artikel 8 lid 2.
 Periode: 1965 - 1989
 Product: Beschikking
 Opmerking: Indienstneming van het overige personeel geschiedt tot 1989 door of vanwege de Minister van
 Financiën Sinds de privatisering van het Waarborgfonds is het personeel in dienst van de
 Stichting Waarborgfonds Motorverkeer.

- 32
 Actor: Waarborgfonds Motorverkeer.
 Handeling: Het vaststellen van de werkzaamheden van de directie van het Waarborgfonds Motorverkeer.
 Periode: 1989 -
 Grondslag: Statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, artikel 8 lid 2.
 Opmerking: Het bestuur van het Waarborgfonds kan dit in een reglement regelen.
- 33
 Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het, de representatieve organisaties van verzekeraars/eigenaars van motorrijtuigen gehoord, benoemen/ontslaan van vertegenwoordigers van die organisaties als leden van de Commissie van Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 7
 Periode: 1965 - 1989
- 34
 Actor: Minister van Financiën,
 Minister van Justitie,
 Minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling: Het benoemen, schorsen en ontslaan van vertegenwoordigers als lid/voorzitter van de Commissie van Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 7
 Periode: 1965 - 1989
- 35
 Actor: Minister van Justitie
 Minister van Financiën
 Handeling: Het, op voordracht van het Verbond van Verzekeraars en het Centraal Overleg, gezamenlijk benoemen van de voorzitter van het bestuur van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Statuten Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, artikel 5 lid 4
 Periode: 1989 -
 Product: Beschikking
- 36
 Actor: Verbond van verzekeraars,
 Centraal Overleg
 Handeling: Het benoemen, schorsen en ontslaan van de voorzitter en de leden van het bestuur van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer.
 Periode: 1989 -
 Grondslag: Statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, artikel 5 lid 2-3.
 Product: Besluiten.
 Opmerking: Het Centraal Overleg heeft als enige taak het benoemen van de voorzitter van het stichtingsbestuur van het Waarborgfonds. De samenstelling van het Centraal Overleg is in de loop der tijd veranderd. Het overleg wordt gevormd door de Algemene Verladers- en Eigenvervoersorganisatie, de Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB, de Koninklijke Nederlandsche Automobiel Club, de Nationale Organisatie voor het Beroepsgoederenvervoer Wegtransport, Transport en Logistiek Nederland en de Koninklijke Nederlandse Vereniging van Transport-Ondernemingen.
- 37
 Actor: Minister van Financiën,
 Minister van Justitie
 Handeling: Het aanwijzen van een contactpersoon/contactpersonen voor de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer aan wie alle bescheiden betreffende de vergaderingen worden toegezonden

Grondslag: Statuten Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, artikel 6 lid 6
 Periode: 1989 -
 Product: Beschikking

4.3.4. Financiering en afwikkeling claims

38
 Actor: 1. Minister van Financiën (1965 -1989)
 2. Stichting Waarborgfonds Motorverkeer (1989 -)
 Handeling: Het jaarlijks bepalen van de bedragen die de verzekeraars en de Staat moeten storten in het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 24 lid 1-3;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet (Stb.1989, nr. 152), artikel 24 lid 1.
 Periode: 1965 -
 Product: Ministerieel besluit, Besluit van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Besluit van 30 augustus 1965 (Stcrt. 1965, nr. 12);
 Besluit van 24 april 1991 (Stcrt. 1991, nr. 83), vaststelling bijdragen aan het waarborgfonds Motorverkeer

39
 Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het vaststellen van het percentage van aftrek voor de door de Minister van Verkeer en Waterstaat te storten bedragen in het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 21
 Periode: 1965 - 1984

40
 Actor: 1. Minister van Verkeer en Waterstaat (1965 -1984)
 2. Minister van Financiën (1984 -)
 Handeling: Het jaarlijks storten van de bedragen ontvangen van de aanvragers van een vrijstellingsverklaring gemoedsbezwaarden in het Fonds Middelens Gemoedsbezwaarden van het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 21;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1983, nr. 614), artikel 21
 Periode: 1965 -

41
 Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het storten van bedragen in het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 3;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet: artikel 23 lid 3, artikel 24 lid 3;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1989, nr. 152) zoals gewijzigd bij wet: artikel 24a lid 1-2
 Periode: 1965 -

42
 Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het afwickelen van claims m.b.t. schade veroorzaakt door onbekend gebleven motorrijtuigen

- Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 1, artikel 25 lid 1a
 Periode: 1965 -
 Product: Schadedossier.
- 43
 Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het afwickelen/verhalen van claims m.b.t. schade veroorzaakt door niet verzekerde motorrijtuigen.
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 1, artikel 25 lid 1b, artikel 27
 Periode: 1965 -
- 44
 Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het afwickelen/verhalen van claims m.b.t. schade veroorzaakt door via diefstal of geweldpleging ontvreemde motorrijtuigen.
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 1, artikel 25 lid 1c, artikel 27
 Periode: 1965 -
 Product: Schadedossiers
- 45
 Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het afwickelen/verhalen van claims m.b.t. schade veroorzaakt door voertuigen waarvan de verzekeraar blijkt van onvermogen heeft gegeven.
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 1, artikel 25 lid 1d, artikel 27
 Periode: 1965 -
 Product: Schadedossiers
- 46
 Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het afwickelen/verhalen van claims m.b.t. schade veroorzaakt door van verzekeringsplicht vrijgestelde motorrijtuigen.
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 1, artikel 25 lid 1e, artikel 27
 Periode: 1965 -
 Product: Schadedossiers
 Opmerking: Het betreft hier motorrijtuigen in het bezit van erkend gemoedsbezwaarden of in het bezit van de Staat.
- 47
 Actor: Waarborgfonds Motorverkeer.
 Handeling: Het nemen van maatregelen en het doen van onderzoek ter bestrijding van ten onrechte ingediende schadeclaims (fraudebestrijding).
 Grondslag: Diverse jaarverslagen Waarborgfonds Motorverkeer.
 Periode: 1965 -
 Product: Besluiten, onderzoeken.
- 48
 Actor: Klachtencommissie Waarborgfonds Motorverkeer.
 Handeling: Het behandelen van klachten over besluiten van het Waarborgfonds.
 Grondslag: Jaarverslag 1999 Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, pag. 17
 Periode: 1997 -
 Product: Adviezen.
- 49

Actor: Waarborgfonds Motorverkeer.
 Handeling: Het nemen van besluiten naar aanleiding van de bemiddeling van de Ombudsman Schadeverzekering bij klachten geschillen naar aanleiding van eerder door het Waarborgfonds Motorverkeer genomen beslissingen.
 Grondslag: Jaarverslag 1999 Stichting Waarborgfonds Motorverkeer, pag. 17
 Periode: 1991 -
 Product: Besluiten.
 Opmerking: Dit vormt een onderdeel van het betreffende schadedossier.

50

Actor: Waarborgfonds Motorverkeer.
 Handeling: Het innen en afdragen van de gelden die verzekeraars op grond van de collectieve afwikkeling van het verhaalsrecht uit hoofde van de Algemene Nabestaandenwet aan de Sociale Verzekeringsbank verschuldigd zijn.
 Grondslag: Gewijzigde statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer (1999), artikel 2 lid 2
 Periode: 1996 -
 Product: Financiële overzichten.

51

Actor: Waarborgfonds Motorverkeer.
 Handeling: Het innen en afdragen van de gelden die verzekeraars op grond van de collectie afwikkeling van het verhaalsrecht uit hoofde van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten aan het College voor Zorgverzekeringen verschuldigd zijn.
 Grondslag: Gewijzigde statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer (1999), artikel 2 lid 2
 Periode: 1999 -
 Product: Financiële overzichten.

52

Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het beheren van de gelden/middelen in het Waarborgfonds
 Bron: Jaarrekening Waarborgfonds Motorverkeer
 Periode: 1965 -
 Product: Financiële overzichten.
 Opmerking: Hieronder valt ook het beheer van de gelden van het Fonds Gemoedsbezwaarden.

4.3.5. Controle

53

Actor: Commissie van Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het, gevraagd en ongevraagd adviseren van de directeur van het Waarborgfonds Motorverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 8
 Periode: 1965 - 1989
 Product: Advies

54

Actor: Commissie van Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer
 Handeling: Het, in het kader van het uitoefenen van toezicht op de uitvoering van de taak van het Waarborgfonds Motorverkeer, adviseren van de Minister van Financiën
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 23 lid 8

- Periode: 1965 - 1989
Product: Advies
- 55
Actor: Minister van Financiën (1965 – 1989)
Waarborgfonds Motorverkeer (1989 -)
Handeling: Het vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag van het Waarborgfonds Motorverkeer
Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 23 lid 9
Periode: 1965 -
- 56
Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
Handeling: Het afleggen van verantwoording over het gevoerde (financiële) beheer aan de Algemene Rekenkamer, de Minister van Financiën en aan de Minister van Justitie.
Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 23 lid 9;
Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb.1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet (Stb.1989, nr. 152), artikel 23b lid 2
Periode: 1965 - 1989
Product: Jaarrekening, jaarverslag, balans, staat van baten en kosten
- 57
Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
Handeling: Het, jaarlijks informeren, van de Minister van Financiën en de Minister van Justitie over het gevoerde (financiële) beheer in het afgelopen boekjaar.
Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb.1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet (Stb.1989, nr. 152), artikel 23b lid 2
Periode: 1965 - 1989
Product: Jaarrekening, jaarverslag, balans, staat van baten en kosten
Opmerking: Het Waarborgfonds verstrekt, op basis van artikel 23b lid 1, informatie aan de Minister van Justitie en de Minister van Financiën. In de wet is echter niet opgenomen dat het Waarborgfonds op deze wijze verantwoording dient af te leggen aan beide ministers.
Tot de verzelfstandiging van het Waarborgfonds in 1989 ontving de Algemene Rekenkamer bovengenoemde bescheiden. Sinds de privatisering van het Waarborgfonds worden deze bescheiden enkel aan de Minister van Financiën en de Minister van Justitie gezonden.
- 58
Actor: Minister van Financiën,
Minister van Justitie
Handeling: Het toetsen van informatie over de uitvoering van de taak en het financiële beheer van het Waarborgfonds Motorverkeer
Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb.1984, nr. 269) zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1989, nr. 152), artikel 23b
Periode: 1989 -
Opmerking: Het Waarborgfonds verstrekt, op basis van artikel 23b lid 1, informatie aan de Minister van Justitie en de Minister van Financiën. In de wet is echter niet opgenomen dat het Waarborgfonds op deze wijze verantwoording dient af te leggen aan beide ministers.
- 59
Actor: Waarborgfonds Motorverkeer
Handeling: Het, op verzoek van de Minister van Justitie en/of van Financiën, verstrekken van inlichtingen omtrent de uitvoering van zijn taak
Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb.269/1984) zoals gewijzigd bij wet (Stb.152/1989), artikel23b.1
Periode: 1989 -

4.4. Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars

- 60
 Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het erkennen van een rechtspersoonlijkheid bezittend bureau dat of een groep van verzekeraars die tegenover benadeelden de verplichting op zich neemt schade door motorrijtuigen toegebracht te vergoeden
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 2 lid 4;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij de wet (Stb.1966, nr. 559), artikel 2 lid 6
 Periode: 1964 -
 Product: Beschikking
 Beschikking van 30 december 1964 (Stcrt. 1965, nr. 1)
 Opmerking: De Minister heeft erkend het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars (NBM)
- 61
 Actor: Minister van Financiën,
 Minister van Justitie.
 Handeling: Het vooraf goedkeuren van (wijzigingen in) de statuten van het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars.
 Periode: 1965 -
 Grondslag:
 Product: Goedkeuringsbesluiten.
- 62
 Actor: Minister van Justitie
 Handeling: Het voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van een algemene maatregel van bestuur waarbij landen worden aangewezen waarvan het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars verplichtingen van door motorrijtuigen veroorzaakte schade op zich neemt
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 2 lid 8
 Periode: 1967 -
 Product: Algemene maatregel van bestuur, onder andere:
 Besluit van de Minister van Justitie van 17 januari 1967 (Stb.1967, nr. 18)
 Besluit van de Minister van Justitie van 23 november 1972 (Stb. 1972, nr. 617)
- 63
 Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van een algemene maatregel van bestuur waarbij in Nederland gevestigde buitenlandse instanties worden erkend die tegenover benadeelden de verplichting op zich nemen schade door motorrijtuigen toegebracht te vergoeden
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), zoals gewijzigd bij wet (Stb.1972, nr. 616), artikel 2 lid 6
 Periode: 1972 -

4.5. Schadeafwikkeling motorrijtuigen Staat

- 64
 Actor: Minister van Financiën (Bureau Schadeafwikkeling)
 Handeling: Het afwikkelen van schadeclaims in verband met door motorrijtuigen van de Staat veroorzaakte schade aan derden
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 17 lid 1, artikel 7 lid 1, jo. 2 lid 2 en jo. 3 lid 5

Periode: 1965 -
 Producten: Besluit, uitkering

65
 Actor: Minister van Financiën (Bureau Schadeafwikkeling)
 Handeling: Het verhalen van schadeclaims in verband met aan motorrijtuigen van de Staat veroorzaakte schade
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 7
 Periode: 1965 -
 Product: wettelijke incasso ten behoeve van de staat

4.6. Kentekens

66
 Actor: Minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling: Het aanwijzen/vaststellen van het model van opgave voor kentekens met een beperkte geldigheidsduur bestemd voor motorrijtuigen die op korte termijn Nederland verlaten
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 2 lid 7
 Periode: 1967 -
 Product: Beschikking/ ministerieel besluit, onder andere:
 Beschikking van 28 december 1966 (Stcrt. 1966, nr. 254);
 Besluit van 7 september (Stcrt. 1967, nr. 177) (militair registratiebewijs);
 Besluit van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 5 december 1974 (Stcrt. 1974, nr. 240) (motorrijtuigen met kentekens BN en GN).

67
 Actor: Minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling: Het voorbereiden van vaststelling, wijziging en intrekking van een algemene maatregel van bestuur waarbij regels worden vastgesteld voor het bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 14 lid 1
 Periode: 1964 -
 Product: Algemene maatregel van bestuur, onder andere:
 Besluit van 14 december 1964 (Stb. 1964, nr. 493), houdende voorlopige regeling inzake het bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen;
 Besluit van 16 september 1965 (Stb. 1965, nr. 414), gewijzigd bij KB van 28 december 1966 (Stb. 1966, nr. 585), 17 januari 1967 (Stb. 1967, nr. 31), 9 augustus 1967 (Stb. 1967, nr. 432), 4 juni 1969 (Stb. 1969, nr. 286) 27 februari 1973 (Stb. 1973, nr. 100), 4 november 1977 (Stb. 1977, nr. 646), van 28 juni 1979 (Stb. 1979, nr. 412), van 20 juni 1984 (Stb. 1984, nr. 256), van 8 mei 1985 (Stb. 1985, nr. 246), en van 24 februari 1989 (Stb. 1989, nr. 37)

68
 Actor: Minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling: Het jaarlijks vaststellen van plaats en volgorde van aanduidingen voor verzekeringsplaten voor motorrijtuigen
 Grondslag: Besluit van 16 september 1965 (Stb. 1965, nr. 414) artikel 3 lid 3-4
 Periode: 1965 -
 Product: Regeling, onder andere:
 Regeling van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 23 augustus 1991 (Stcrt. 1991, nr. 191)

69
 Actor: Minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling: Het vaststellen van het bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen
 Grondslag: Besluit van 16 september 1965 (Stb. 1965, nr. 414) artikel 7
 Periode: 1965 -
 Product: Regeling, onder andere:
 Regeling van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 22 juni 1988 (Stcrt 1988, nr. 122, rectificatie Stcrt. 1988, nr. 127)

4.7. Rijksdienst voor het Wegverkeer

70
 Actor: Minister van Verkeer en Waterstaat
 Handeling: Het aanwijzen van een overheidsorgaan of rechtspersoon waaraan aansprakelijkheidsverzekeringen voor motorrijtuigen in bezit van een kenteken door verzekeraars moeten gemeld
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 13 lid 1
 Periode: 1964 -
 Product: Ministerieel besluit, onder andere:
 Besluit van 7 juli 1964 (Stcrt. 1964, nr. 131).
 Opmerking: Als overheidsorgaan werd aangewezen de Rijksdienst voor het Wegverkeer. Zie voor handelingen van deze Dienst het PIVOT-rapport nr. 18: 'De heilige koe geboekstaafd'. Sinds 1 juli 1996 is de Rijksdienst voor het Wegverkeer verzelfstandigd en heet Dienst voor het Wegverkeer.

71
 Actor: Minister van Justitie
 Handeling: Het voorbereiden van vaststelling, wijziging en intrekking van een algemene maatregel van bestuur waarbij (nadere) regels worden vastgesteld met betrekking tot de registratie van aansprakelijkheidsverzekeringen motorrijtuigen door de Rijksdienst voor het Wegverkeer
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 13 lid 6;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1984, nr. 269), artikel 13 lid 8
 Periode: 1964 -
 Product: Algemene maatregel van bestuur, onder andere:
 Besluit van de Minister van Justitie van 13 oktober 1964 (Stb. 1964, nr. 380), gewijzigd bij Besluit van 5 maart 1977 (Stb.1977, nr. 138) en van 20 juni 1984 (Stb. 1984, nr. 256) .

4.8. Vrijstellingen verzekeringsplicht

72
 Actor: Minister van Justitie
 Handeling: Het voorbereiden van de vaststelling, wijziging en intrekking van een algemene maatregel van bestuur waarbij vrijstelling van aansprakelijkheidsverzekering verleend wordt aan bepaalde soorten van motorrijtuigen
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 17 lid 3

- Periode: 1965 -
 Product: Algemene maatregel van bestuur, niet uitgevoerd
- 73
- Actor: 1. Minister van Verkeer en Waterstaat (1964 - 1984)
 2. Minister van Financiën (1984 -)
- Handeling: Het voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van een algemene maatregel van bestuur waarbij nadere regelen worden vastgesteld m.b.t. vrijstellingsverklaringen gemoedsbezwaarden
- Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 288) zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 19 lid 3;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1983, nr. 614), artikel 18 lid 1, artikel 19 lid 3
- Periode: 1964 -
 Product: Algemene maatregel van bestuur
 Besluit van 8 december 1989 (Stb. 1990, nr. 5) Besluit vrijstelling gemoedsbezwaarden aansprakelijkheidsverzekeringen motorrijtuigverkeer
- 74
- Actor: Minister van Financiën
- Handeling: Het jaarlijks vaststellen van het bedrag dat aanvragers van een vrijstellingsverklaring gemoedsbezwaarden verschuldigd zijn
- Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 20
- Periode: 1964 -
 Product: Ministeriële regeling, onder andere:
 Regeling van de Minister van Financiën van 11 december 1991, (Stcrt. 1991, nr. 241) Vaststelling bedragen gemoedsbezwaarden
- 75
- Actor: Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het vaststellen van het model van de vrijstellingsverklaring aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders van een aan de Staat toebehorend motorrijtuig
- Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 17 lid 2
- Periode: 1964 - 1966
 Product: Model, gepubliceerd in Staatscourant
- 76
- Actor: Minister van Financiën
- Handeling: Het, in overleg met de Minister van Verkeer en Waterstaat, vaststellen van het model van de vrijstellingsverklaring aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders van een aan de Staat toebehorend motorrijtuig
- Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 17 lid 2
- Periode: 1966 -
 Product: Model, gepubliceerd in Staatscourant
 Besluit van de Minister van Financiën van 23 augustus 1974 (Stcrt. 1974, nr. 166) Vaststelling modellen bewijs van vrijstelling van verplichting tot het sluiten van verzekering
- 77
- Actor: Minister van Verkeer en Waterstaat
- Handeling: Het overeenstemmen met de Minister van Financiën m.b.t. tot het model van de vrijstellingsverklaring aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders van een aan de Staat toebehorend motorrijtuig
- Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 17 lid 2

- Periode: 1966 -
 78
 Actor: 1. Minister van Verkeer en Waterstaat (1965-1984)
 2. Minister van Financiën (1984 -)
 Handeling: Het vaststellen van het model van de verklaring die gemoedsbezwaarden moeten inleveren ter verkrijging van een vrijstellingsverklaring aansprakelijkheidsverzekering
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 18 lid 2;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), zoals gewijzigd bij wet (Stb.1983, nr. 614), artikel 18 lid 2
 Periode: 1965 -
 Product: model, gepubliceerd in Staatscourant, onder andere:
 Regeling van de Minister van Financiën van 21 februari 1990 (Stcrt.41)
- 79
- Actor: 1. Minister van Verkeer en Waterstaat (1964 - 1984)
 2. Minister van Financiën (1984 -)
 Handeling: Het vaststellen van het model van het bewijs van vrijstelling aansprakelijkheidsverzekering voor gemoedsbezwaarden
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 19;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 19 lid 1;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1983, nr. 614), artikel 19 lid1
 Periode: 1964 -
 Product: Model, gepubliceerd in Staatscourant
- 80
- Actor: Minister van Financiën
 Handeling: Het afgeven van een bewijs van vrijstelling van de verplichting tot verzekering aan bestuurders van een aan de Staat toebehorend motorrijtuig
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 17 lid 2
 Periode: 1965 -
 Product: Bewijs van vrijstelling
 Opmerking: De vrijstellingen worden afgegeven door Bureau Schadeafwikkeling
- 81
- Actor: 1. Minister van Verkeer en Waterstaat (1965 - 1984)
 2. Minister van Financiën (1984 - 1998)
 3. Waarborgfonds Motorverkeer (1998 -)
 Handeling: Het afgeven en intrekken van een vrijstellingsverklaring aansprakelijkheidsverzekering aan gemoedsbezwaarden
 Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 19;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1966, nr. 559), artikel 19 lid 1-2;
 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zoals gewijzigd bij wet (Stb. 1983, nr. 614), artikel 19 lid 1-2
 Periode: 1965 -
 Product: vrijstellingsverklaring
 Opmerking: In september 1998 is deze taak door de Minister van Financiën gemandateerd aan het Waarborgfonds Motorverkeer. De politieke verantwoordelijkheid voor de afgifte van vrijstellingsbewijzen ligt echter nog steeds bij de Minister van Financiën.
- 82
- Actor: 1. Minister van Verkeer en Waterstaat (1964 - 1984)
 2. Minister van Financiën (1983 - 1993)

Handeling: Het, de Raad van State gehoord, beslissen inzake beroepsprocedures van verzekeringsplichtigen in verband met vrijstellingsverklaringen

Grondslag: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Stb. 1963, nr. 228), artikel 29

Periode: 1964 - 1993

5. Bronnen

5.1. Relevante Wet en regelgeving

5.1.1. Verdragen, Richtlijnen en Wetten

Benelux-overeenkomst betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen. (Verdrag van 24 mei 1966 (Trb. 1966, nr. 178); door Nederland goedgekeurd bij wet van 22 december 1966 (Stb.1966, nr.588) en bekrachtigd 6 februari 1967; door België bekrachtigd 9 juli 1968; door Luxemburg bekrachtigd 3 mei 1976 (Trb. 1976, nr. 90).

Aanvullend Protocol bij de Benelux-overeenkomst betreffende de verplicht aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen (Protocol van 26 september 1968 (Trb. 1968, nr. 184); door Nederland goedgekeurd bij wet van 31 maart 1971 (Stb. 1971, nr.167), en bekrachtigd 1 juli 1971; door België bekrachtigd 17 februari 1971; door Luxemburg bekrachtigd 3 mei 1976 (Trb. 1976, nr. 91).

Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 april 1972 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lidstaten betreffende de verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid (*PB EG* 2 mei 1972, L 103), gewijzigd bij de Richtlijn van de Raad van 19 december 1972 (*PB EG* L 291 van 28 december 1972, rectificatie in *PB EG* 75 van 23 maart 1973). Nadien gewijzigd bij Richtlijn van de Raad van 30 december 1983 (*PB EG* 8/17).

Tweede Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 30 december 1983 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgeving van der Lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven (84/5/EEG) (*PB EG* 1984 L 8/17), gewijzigd bij Richtlijn van de Raad van 14 mei 1990 (*PB EG* L 129/33).

Derde Richtlijn van de Raad van 14 mei 1990 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven (90/232/EEG) (*PB EG* 1990, L 129/33).

Wet van 30 mei 1963 (Stb. 1963, nr. 228), **betreffende verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen**, zoals deze wet is gewijzigd bij de wetten van: Stb.1964, nr. 315, Stb.1966, nr. 559, Stb.1972, nr. 616, Stb.1976, nr. 229, Stb.1976, nr. 377, Stb.1983, nr. 613, Stb.1983, nr. 614, Stb.1985, nr. 705, Stb.1986, nr. 637, Stb.1987, nr. 175, Stb.1987, nr. 500, Stb.1989, nr. 152, Stb.1989, nr. 490, Stb.1990, nr. 337, Stb. 1992, nr. 203, Stb.1992, nr. 422, Stb.1992, nr. 441, Stb.1992, nr. 610, Stb.1992, nr. 29, Stb.1993, nr. 465, Stb.1993, nr. 609, Stb.1993, nr. 650, Stb.1994, nr. 252, Stb.1994, nr. 858.

5.1.2. Uitvoeringsbesluiten Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

Artikel 2 lid 7: 1. Beschikking van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 28 december 1966 (Stcrt. 1966, nr. 254)
2. Besluit van 7 september 1967 (Stcrt.1967, nr. 177) (militair registratiebewijs)
3. Besluit van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 5 december 1974 (Stcrt. 1974, nr. 240) (motorrijtuigen met kentekens BN en GN)

Artikel 2 lid 8: Besluit van de Minister van Justitie van 23 november 1972 (Stb. 1972, nr.618), zoals gewijzigd bij KB van 26 april 1974 (Stb. 224), van 5 december 1974 (Stb. 732), van 19 augustus 1986 (Stb. 427) en van 11 december 1987 (Stb. 566)

Artikel 13: Besluit van de Minister van Justitie van 13 oktober 1964 (Stb. 1964, nr. 380), gewijzigd bij Besluit van 5 maart 1977 (Stb.1977, nr. 138) en van 20 juni 1984 (Stb.1984, nr. 256)

Artikel 14: Besluit van 14 december 1964 (Stb.493), houdende voorlopige regeling inzake het bewijs van verzekering voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen; Besluit van 16 september 1965 (Stb. 1965, nr. 414), gewijzigd bij KB van 28 december 1966 (Stb. 1966, nr. 585), 17 januari 1967 (Stb.1967, nr.31), 9 augustus 1967 (Stb. 1967, nr. 432), 4 juni 1969 (Stb. 1969, nr. 286) 27 februari 1973 (Stb. 1973, nr. 100), 4 november 1977 (Stb. 1977, nr. 646), van 28 juni 1979 (Stb. 1979, nr. 412), van 20 juni 1984 (Stb. 1984, nr. 256), van 8 mei 1985 (Stb. 1985, nr. 246), en van 24 februari 1989 (Stb. 1989, nr. 37)

waaronder:

Artikel 3 lid 3 en 3 lid 4 van het Besluit van 16 september 1965 (Stb. 1965, nr. 414),
Regeling van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 23 augustus 1991
(Stcrt.1970, nr. 191)

Artikel 7 van het Besluit van 16 september 1965 (Stb. 1965, nr. 414),
Regeling van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 22 juni 1988, (Stcrt. 1988, nr. 122,
rectificatie Stcrt. 1988, nr. 127)

Artikel 17 lid 2: Besluit van de Minister van Financiën van 23 augustus 1974 (Stcrt.1974, nr.166)

Art 18 lid 1 en 19 lid 3: Besluit van 8 december 1989 (Stb. 5/1990) *Besluit vrijstelling gemoedsbezwaarden aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen*

Artikel 18 lid 2: Regeling van de Minister van Financiën van 21 februari 1990 (Stcrt.41)

Artikel 20: Regeling van de Minister van Financiën van 11 december 1991, (Stcrt.1991, nr. 241) *Vaststelling bedragen gemoedsbezwaarden*

Artikel 22: Besluit van 27 oktober 1964 (Stb. 1964, nr. 410), zoals gewijzigd bij besluit van 4 juni 1968 (Stb. 1968, nr. 286), van 15 december 1971 (Stb. 1971, nr. 751), van 28 oktober 1987 (Stb. 1987, nr. 506) en van 17 december 1987 (Stb. 1987, nr. 584) *Besluit bedragen aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen*

Artikel 23 lid 1: Beschikking van de Minister van Justitie en de Minister van Financiën van 19 mei 1989 (Stcrt. 1989, nr. 103), houdende aanwijzing van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer.

Statuten van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer

Artikel 24 lid 1: Besluit van 24 april 1991 (Stcrt.1991, nr. 83) *Vaststelling bijdragen aan het waarborgfonds Motorverkeer*

Artikel 26 lid 4: Besluit van 18 juni 1991 (Stb. 1991, nr. 325) *Besluit bedrag eigen risico aanspraken op het Waarborgfonds Motorverkeer*

Regeling van de Ministers van Justitie en Verkeer en Waterstaat van 19 januari 1993, Stcrt. 1993,21.
(*Privacyreglement Recidiveregister WAM*)

5.1.3. Gebruikte literatuur

Abels, B.J. drs. (samenstelling) *Toezicht verzekerd, een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein toezicht op het verzekeringsbedrijf, 1940 -1996*. Pivot-rapport nr. 67 ('s-Gravenhage 1999)

Bakker, A.D.M., F. van der Doe, F. van Dijk, B. Jaski, L. Verbeek (samenstelling) *Te land, ter zee en in de lucht, een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen op het beleidsterrein militaire operatiën van het ministerie van defensie en voorgangers, 1945-1993*. Pivot-rapport nr. 50 ('s-Gravenhage 1999)

Bogaarts, J.W.J.M., *De Heilige Koe geboekstaafd, een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Rijksdienst voor het wegverkeer, 1951-1994*. Pivot-rapport nr. 18 ('s-Gravenhage 1994)

Dijk, F. van (samenstelling), *Per slot van rijksrekening, een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein rijksbegroting over de periode 1940-1993*. Pivot-rapport nr.15 ('s-Gravenhage 1994)

Egmond, N.P. (samenstelling), *Geregeld toezicht, een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de regulering van en het toezicht op de centrale bank, het kredietwezen, het effectenverkeer en het giroverkeer (en de Rijkspostspaarbank), het voorkomen van witwassen van uit criminele activiteiten verkregen gelden, en het financiële verkeer in buitengewone omstandigheden, 1940 -1995* . PIVOT-rapport nr.40 ('s-Gravenhage 1996)

Haverkorn Van Rijsewijk, R.A., *Assurantietermen en wetsartikelen: handleiding voor in Nederland bestaande vormen van verzekering, alsmede in gebruik zijnde uitdrukkingen, clausules en verdere wetenswaardigheden op verzekeringsgebied in alfabetische volgorde; 14e druk bewerkt door K. Molenaar (Rotterdam 1989)*.

Lijst van te vernietigen en te bewaren archiefbescheiden van het Bureau Schadeafwikkeling van het Ministerie van Financiën (Den Haag 1990), samenstelling J.Visser en W. Verhey ; Zie ook: Lijst van te vernietigen en te bewaren archiefbescheiden van het onder het Minister van Financiën ressorterende Bureau Schadeafwikkeling, (Stcrt.155/1991).

Rapport van de werkgroep Privatisering Waarborgfonds Motorverkeer; niet gepubliceerd rapport van een ambtelijke werkgroep van het Ministerie van Financiën (Den Haag december 1986).

Tjeenk Willink, W.E.J., *Nederlandse Staatswetten Editie Schuurman & Jordens 156: Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen; 1e t/m zesde druk: (Zwolle)*

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en ontvangsten van het Ministerie van Financiën (hoofdstuk IXB) voor het jaar 1995, Memorie van toelichting

Jaarverslagen Waarborgfonds Motorverkeer (Rijswijk), 1964 - 1999